

**Савка Є. В.,**  
*здобувач наукового ступеня доктора філософії*  
*ОНП «Економіка», спеціальності 051 «Економіка»,*  
*Львівський торговельно-економічний університет, м. Львів*

## **СУТНІСНО-ЗМІСТОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА**

Одним із пріоритетів підприємств є забезпечення економічної безпеки. Саме економічна безпека засвідчує здатність підприємства стабільно функціонувати та розвиватися з огляду на низку змін в ринковій, конкурентній та інших сферах, що впливають на стан і його динаміку. Планування шляхів забезпечення економічної безпеки є одним з найважливіших пріоритетів для будь-якого підприємства, тому необхідно створити чітку структуру дій та проаналізувати всі можливі ситуації при досягненні цього.

Науковий погляд на забезпечення економічної безпеки підприємств не є однозначним. Зокрема, на сучасному рівні досліджень не тільки можливо, але й об'єктивно необхідно сформулювати загальні принципи організації економічної безпеки підприємств. Це пов'язано з тим, що належний рівень економічної безпеки окремих підприємств є фінансовою основою економічної безпеки регіонів та галузей, що, своєю чергою, впливає на безпеку держави. Тому забезпечення економічної безпеки підприємства має комплексний характер і потребує значної уваги від інституцій влади, місцевого самоврядування, суспільства тощо.

Забезпечення економічної безпеки слід розглядати як процес передбачення та запобігання втрат, які можуть негативно вплинути на функціональний стан підприємства в різних аспектах його фінансово-господарської діяльності. Ефективні результати зусиль підприємства щодо забезпечення прибутковості та стійкості бізнесу можуть бути досягнуті лише за умови своєчасного передбачення та запобігання втрат, які є очевидною та потенційною загрозою економічній безпеці. Тому при забезпеченні економічної безпеки доречно змістовно вивчити її структурні складові та надати ґрунтовні характеристики кожній.

Безперечно, розроблення механізмів забезпечення економічної безпеки підприємств є досить складним питанням. Найважливішим його елементом є необхідність визначення потреб у забезпеченні економічної безпеки. Тут доречно врахувати, що потреби у забезпеченні економічної безпеки формуються під впливом багатьох факторів, таких як об'єктивні та суб'єктивні, внутрішні та зовнішні, передбачувані та непередбачувані [1, с. 10-19].

Забезпечення економічної безпеки підприємства за своєю природою не дозволяє звести цю роботу лише до організації та реалізації окремих заходів, а передбачає (1) постійне прогнозування можливих викликів, (2) конкретизацію та впровадження ефективних форм і методів створення,

вдосконалення та розвитку системи ресурсного забезпечення, (3) постійного моніторингу та управління системою економічної безпеки; (4) комплексне та ефективне використання наявних засобів для захисту всіх елементів [2, с. 22-30; 3, с. 17-37]. Тому забезпечення економічної безпеки підприємств є найважливішим завданням стратегічного планування, яке полягає у налагодженні взаємодії із зовнішнім середовищем з погляду формування потенціалу підприємства на рівні, необхідному для його стабільного функціонування та розвитку.

Ключовим питанням для забезпечення економічної безпеки підприємств є насамперед захист власності. Говорячи про необхідність розвитку цивілізованих ринкових відносин, слід зазначити, що прозорий і відкритий ринок не виникає сам по собі, а потребує механізму його побудови. Цей механізм повинен, з одного боку, усунути бюрократичні бар'єри, а з іншого – розв'язати проблему корупції. При цьому, основою корупції є «зрощення» влади та бізнесу. Загальновідомо, що боротьба з корупцією вимагає, перш за все, вдосконалення правових, економічних та організаційних механізмів діяльності адміністративних органів влади щодо запобігання та усунення причин і умов, які сприяють її виникненню та поширенню.

Як відомо, тактика забезпечення економічної безпеки передбачає використання певних процедур і здійснення конкретних дій, що в остаточному підсумку дозволяє сформувавши стратегічну основу управління діяльністю підприємства. Наприклад, розширення юридичної служби підприємства, вжиття додаткових заходів щодо захисту комерційної таємниці, створення підрозділу комп'ютерної безпеки, вимога відшкодування збитків від ділових партнерів-порушників, подання позову до судових органів, звернення до правоохоронних органів тощо. Таким чином, економічна безпека підприємств може і повинна бути забезпечена комплексним використанням всього арсеналу захисних заходів у всіх структурних елементах системи управління діяльністю.

### Список використаних джерел:

1. Васильців Т. Г., Флейчук М. І., Лупак Р. Л. Пріоритети і засоби державної політики забезпечення економічної безпеки розвитку внутрішнього ринку в Україні. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету*. 2017. Вип. 53. С. 10-19.
2. Лупак Р. Л., Васильців Т. Г., Куницька-Ляш М. В., Наконечна Н. В. Економічна безпека суб'єктів господарювання та держави: аспект гарантування фінансово-економічної безпеки пріоритетних галузей національної економіки України. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. 2023. № (37). С. 22-30.
3. Plyash O., Lupak R., Dzhadan I., Kolishenko R. Assessing Structural Components of Investment and Innovation Provision of Economic Security in the *Basic Types of Economic Activity*. *Journal of Economy Culture and Society*. 2021. № 63. С. 17-37.
4. Васильців Т. Г., Лупак Р. Л., Рудковський О. В., Березівський Я. П. Проблемні аспекти, пріоритети та засоби зміцнення фінансово-економічної безпеки суб'єктів малого підприємництва в Україні. *Підприємництво і торгівля*. 2021. Вип. 28. С. 49-